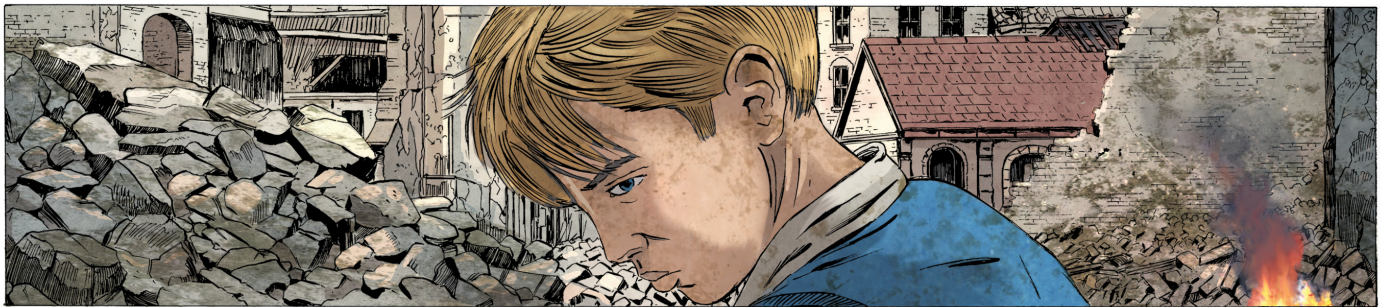
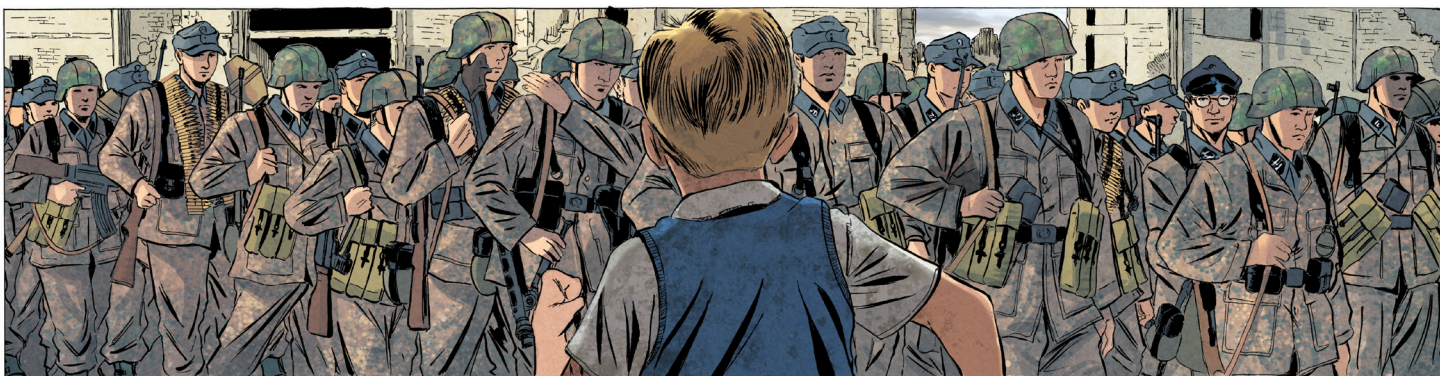
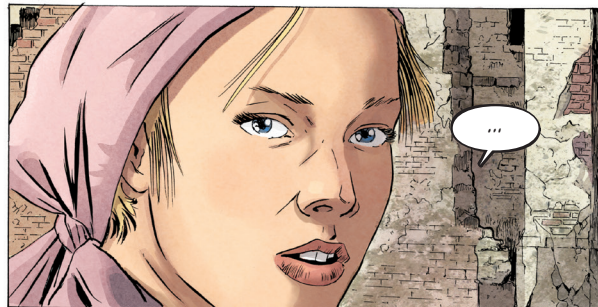
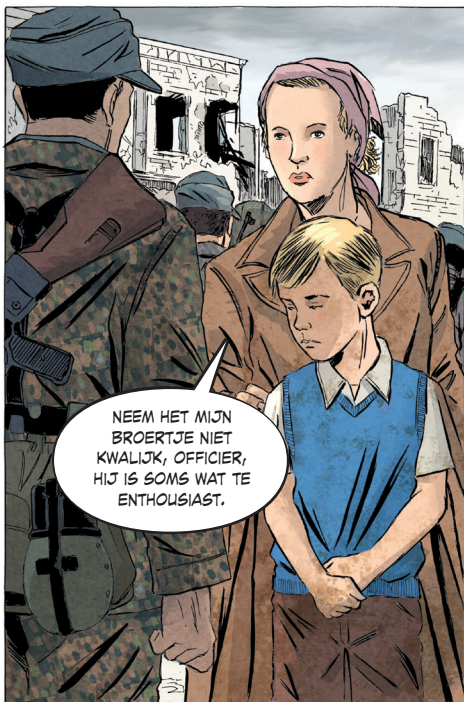

VOORSTEDEN VAN BERLIN, 24 APRIL 1945, 15 UUR...

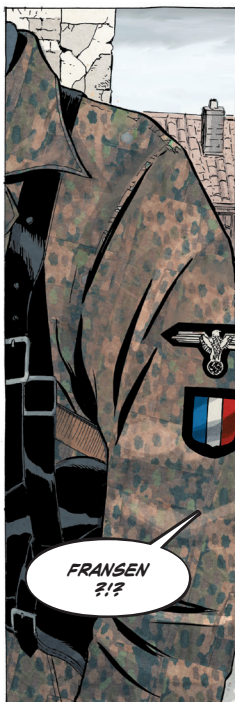

NEEM HET MIJN BROERTJE NIET KWALIJK, OFFICIER, HIJ IS SOMS WAT TE ENTHOUSIAST.

EN WIJ BIDDEN AL DAGEN...

...DAT ER TROEPEN KOMEN OM DE RUSSEN TEGEN TE HOUDEN, EN DAAR BENT U...

FRANSEN ?!?

OBERSCHARFÜHRER* HENRI DE VARNES, 33RD WAFFEN-GRENADIER-DIVISION DER SS CHARLEMAGNE...

TOT UW DIENST, FRAULIN! ALS U ME WILT EXCUSEREN, WE HEBBEN NOG EEN LANGE WEG TE GAAN VOOR WE BIJ HET FRONT ZIJN. IK MOET AFSCHIED VAN U NEMEN, ZORG GOED VOOR U BEIDEN.

ONZE "HENRI FRESNAY" KAN HET NIET LATEN OM WERK TE MAKEN VAN MOOIE MEISJES...

ZEG DAT WEL... DIE MAN IS ECHT ONVERBETERLIJK.

IN RUSLAND HAD HIJ OOK AL DIE MOOIE ROOIE...

HEEL GRAPPIG, DUGUET... ZEG DAT MAAR TEGEN FENET***, KUNNEN WE LACHEN!

PFF... WE HADDEN DIE OUDJES VAN DE VOLKSSTURM**** DIE DE BRUG OPBLIEZEN OMDAT ZE DACHTEN DAT WE RUSSEN WAREN, MOETEN FUSILLEREN. DAN HADDEN WE ONZE WAGENS NOG GEHAD...

POORLOPEN, HEREN! WE ZIJN ER NOG NIET.

AH... HIJ MOET NATUURLIJK WEER OVER RUSLAND BEGINNEN...

ACH, GEKLETS... LIEVER DAT DAN JIJ, BELLEC, MET DIE BAAS DARNAND** VAN JE, DIE OP ANDERE FRANSEN SCHIET EN IN DE KLEINE WURTJES JODEN BEROOFT...

* ZELFDE ALS ADJUTANT. ** JOSEPH DARNAND, FRANS MILITAIR EN POLITICUS, TIJDENS DE BEZETTING EEN SLEUTELFIGUUR VAN DE FRANSE COLLABORATIE. *** HENRI JOSEPH FENET, VETERAAN VAN DE SOL EN VAN DE MILICE FRANÇAISE, MELPDE ZICH IN 1943 VRIJWILLIG AAN BIJ DE WAFFEN-SS. HIJ LEIDT EEN VAN DE CHARLEMAGNE-EENHEDEN TIJDENS DE SLAG OM BERLIN. **** DUITSE VOLKSMILITIE, IN 1944 OPGERICHT OM DE WEHRMACHT BIJ TE STAAN.

GRUNEWALD,
25 APRIL, 22 UUR...

MIJN BENEN ZIJN
KAPOT...

ZEVEN UUR LOPEN,
WE STERVEN NOG VAN
UITPUTTING VOORDAT
WE IVAN* ZIEN!

WELNEE, ZE DOEN
HET NOG BEST...

IK DENK DAT IK NOG NIET
OVER KOLBERG HEEN BEN...
NOU JA, IK PIS GEEN BLOED
MEER, DAT IS AL IETS.

DAT KRIJG JE
NU WANNEER **INTELLEC-
TUELEN** MEE GAAN DOEN
AAN DE OORLOG...
GEJAMMER...

JIJ BENT GESTOORD...
HIJ HEEFT HET **IJZEREN KRUIS**
GEKREGEN IN KOLBERG, HIJ HEEFT
MIJN LEVEN GERED, HIJ HEEFT
HET LEVEN VAN KAMERADEN
EN BURGERS GERED...

EN JIJ, FLAPDROL, WAT
ZIJN JOUW WAPENFEITEN?
DEFILEREN VOOR PÉTAÏN ?

HOE DACHT JE DAT IK HET HEB GEHAD NADAT
DE KOLONNE WAS VERNIETIGD IN POMMEREN ?
IK BEN HET MERENDEEL VAN MIJN VRIENDEN
KWIJTGERAAKT, EN DAARNA HEB IK WEL
TIEN KEER GEDACHT DAT IK ER ZELF
AANGING...

IK WILDE ZEGGEN DAT HET
PULAUDS** SCHULD IS, MAAR WE
WETEN ALLEMAAL WAAROM EN
VANWEGE WIE WE HIER ZIJN...

DAT IS LANG
GELEDEN...

JIJ BENT HIER, OMDAT JULLIE IN
SEPTEMBER MOESTEN VLUCHTEN
VOOR DE GAULLISTEN, DE ENGELSEN
EN DE AMERIKANEN OM NIET GE-
FUSILLEERD TE WORDEN... WIJ
HEBBEN ONS VRIJWILLIG GEMELD,
IK AL SINDS 1942 ZELFS...

EN DAT WE HIER ZIJN IS OMDAT
JULES NIET ZO'N BESTE
STRATEEG IS...

ANDERS ZOUDEN
WE DINEREN IN MOSKOU...
DAAR HEBBEN DE JODEN
NIET VEEL MEE TE
MAKEN.

EN JIJ, SCHRIJVER?
HEB JIJ NIKS TE ZEGGEN?
JE ZWIJGT ALTIJD...

IK LUISTER LIEVER NAAR
JULLIE BEKVECHTEN...

IK WAS JOURNALIST,
FREELANCE... EN OMDAT IK
VOOR JE **SUIS PARTOUT***** HEB
GESCHREVEN STA IK OP DE DOOR
DE GAULLISTEN OPGESTELDE
EXECUTIELIJST VAN AUTEURS.

* BIJNAAM VAN DUITSE SOLDATEN VOOR RUSSISCHE SOLDATEN. ** EDGARD PULAUD, COMMANDANT VAN DE CHARLEMAGNE-EENHEID TOT ZIJN DOOD BIJ DE STRIJD IN POMMEREN. ZIJN LICHAAM IS NOOIT GEVONDEN. *** GROOTSTE FRANSE ANTISEMITISCHE, PRO-DUITSE KRANT TIJDENS DE NAZIBEZETTING.

HET GRAPPIGE IS DAT IK WAS ONTSLAGEN DOOR DE KRANT EN RUE LAURISTON* MIJN EINDE HAD KUNNEN WORDEN.

HOEZO?

IK WEIGERDE EEN ARTIKEL TE SCHRIJVEN. HET WERD RUZIE MIDDEN OP DE REDACTIE, BRASILLACH** PROBEERDE DE BOEL TE SUSSEN, MAAR IEMAND VAN DE KRANT HEEFT HET DOORGELULD AAN VICHY. VAST BIJ DIE KLOOTZAK VAN EEN LAVAL, DUS IK HAD MOETEN STERVEN IN HANDEN VAN DE MANNEN VAN LAFONT***.

EN HOE BEN JE DAARAAN ONTKOMEN?

LAFONT ZELF HEEFT ME ER WEG-GEKREGEN...

WAT?!?

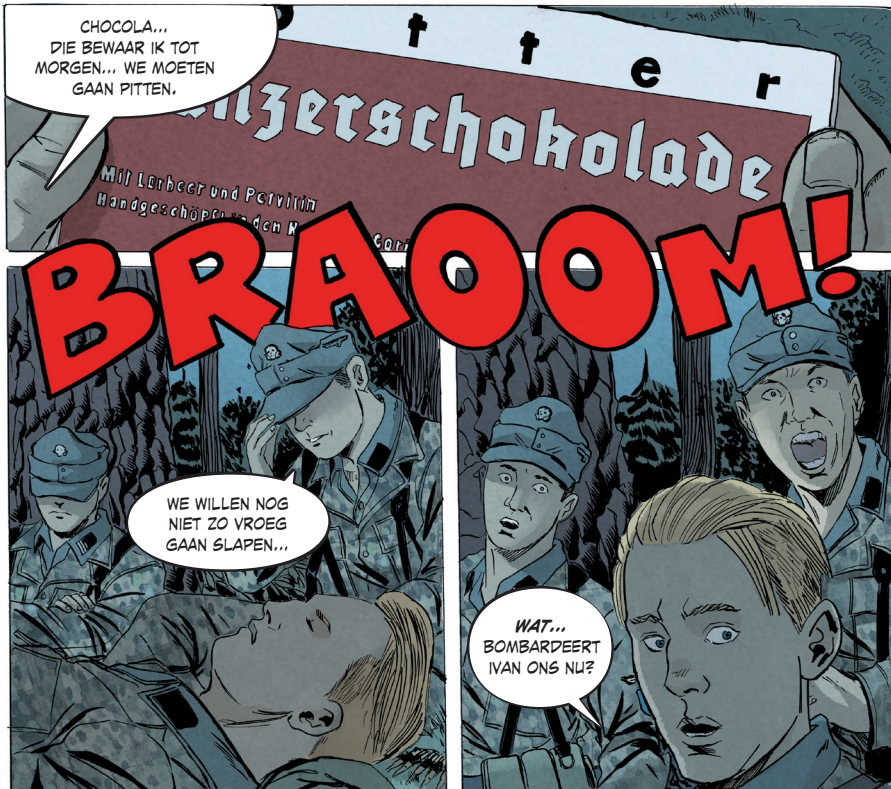
IK HAD HEM EEN DIENST BEWEZEN, IETS KLEINS... MAAR HOE RAAR HET OOK KLINT, DAARDOOR MOCHT HIJ ME...

JULLIE KUNNEN BETER GAAN SLAPEN IN PLAATS VAN MAAR DOOR TE BLIJVEN KLETSSEN. HIER, WE HEBBEN REPEN CHOCOLA GEVONDEN IN EEN LOODS!

HEB JE OOK PEUKEN, ROUSSOT?

IK BEN OP ZOEK!

CHOCOLA... DIE BEWAAR IK TOT MORGEN... WE MOETEN GAAN PITTEN.

BRAOOM!

WE WILLEN NOG NIET ZO VROEG GAAN SLAPEN...

WAT... BOMBARDEERT IVAN ONS NU?

* 93 RUE LAURISTON, EEN VAN DE KANTOREN VAN DE FRANSE GESTAPO, IN PARIS (XII). ** ROBERT BRASILLACH, SCHRIJVER, CRITICUS EN JOURNALIST, HOOFDREDACTEUR VAN 'JE SUIS PARTOUT'. *** HENRI CHAMBERLIN, BIJZENAAMD HENRI LAFONT, LEIDER VAN DE FRANSE GESTAPO (1943-1944).

HENRI, IK ZOCHT JE...
WAT IS DIT VOOR HERRIE,
VERDOMME? WORDEN WE
BESCHOTEN DOOR
DE RUSSEN?

DE RUSSEN HEBBEN
EEN BOM GEDROPT,
WAARSCHIJNLIJK OP EEN
BRUG OVER DE HAVEL...

DIE LUCHT...

BERLIJN BRANDT...
HET LIJKT EROP DAT DE GOD
WOTAN DE DUITSCERS IN DE
STEEK HEEFT GELATEN...

RÖSTANG ZEI DAT
KRUKENBERG NAAR DE
KANSELARIJ IS GEGAAN OM
BEVELEN IN ONTVANGST
TE NEMEN...

MOOI...

DENK JE DAT ER
MEER TROEPEN
KOMEN?

GEEN IDEE...

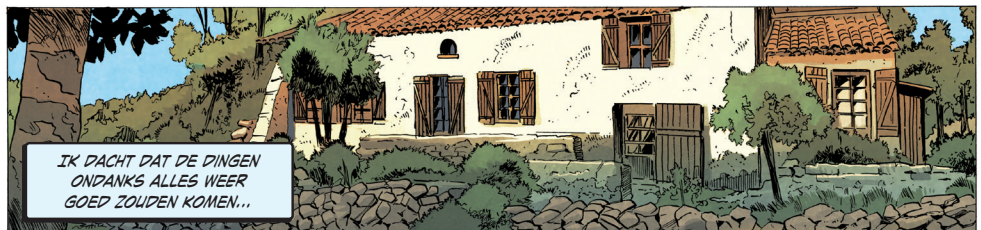
DUIZENDEN
RUSSISCHE SOLDATEN
ZULLEN BERLIJN BINNEN-
STROMEN... WE HEBBEN ZE
ONDERWEG AL GEZIEN... ZE
ZULLEN DE STAD VERGREN-
DELEN EN WURGEN!

HET IS LANG GELEDEN DAT SLAAP
ME RUST HEEFT GEBRACHT...

ZOMER '42...

IK DACHT DAT DE DINGEN
ONDANKS ALLES WEER
GOED ZOULDEN KOMEN...

IK WAS ZO NAÏEF...

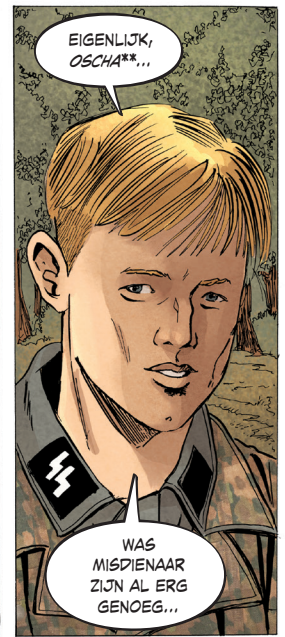
OPSTAAN, STURMMANN* CLAUDEL! HET IS WEER DAG!

MOEITE MET WAKKER WORDEN, BELLEC? DAAR HEBBEN ER VEEL LAST VAN.

HET IS HET SLAPEN OP DE GROND... MIJN RUG VINDT DAT STEEDS MINDER LEUK...

HM... NOOIT EEN SCOUT GEWEEST?

EIGENLIJK, OSCHA**...

WAS MISDIENAAR ZIJN AL ERG GENOEG...

MANNEN! IK HEB PEUKEN, ZOALS BELOOFT.

DAT HADDEN WE EERDER MOETEN WETEN, DAN HAD JE MONSEIGNEUR MAYOL DE LUPÉ*** KUNNEN ASSISTEREN BIJ DE MIS...

EINDELIJK!

NEE HÈ, ENGELSE! WAAR HEB JE DIE VANDAAN? GEEF MAAR AAN ONZE SCHRIJVER, DIE IS ERAAN GEWEND. GOD, IK WILDE GRIJZE TABAK!

HEY, DUGUET, HET IS NOG ALTIJD BETER DAN WAT WE VAN DIE WEESMEISJES IN WILDFLECKEN AFNAMEN!

GEEN PIJPTABAK VOOR MIJ, ZEKER?

HET SPIJT ME, OSCHA... MAAR IK ZAL KIJKEN WAT IK KAN DOEN...

OSCHA, ER GAAT EEN GERUCHT DAT DE FÜHRER BIJ ONS LANGSKOMT VOOR EEN INSPECTIE...

IK BETWIJFEL DAT WE OP ZIJN AGENDA STAAN, MAAR ALS JULLIE EEN INSPECTIE WILLEN, KAN DAT GEREGLD WORDEN.

MAAR ONTKEN HET GERUCHT NIET. DE MANNEN GAAN ZICH WASSEN IN DE RIVIER, EN IK DENK NIET DAT WE DAAR DE KOMENDE DAGEN NOG EEN KANS VOOR KRIJGEN...

* EEN (PARAMILITAIRE RANG, GEBRUIKT DOOR DE STURMABTELLING (SA) EN DE SCHUTZSTAFFEL (SS)). ** AFKORTING VAN OBERSCHARFÜHRER. *** FRANSE KATHOLIEKE PRIESTER. HIJ WAS DE LEGERAALMOEZENIER VAN HET FRANSE LEGIOEN VRIJWILLIGERS, VERVOLGENS VAN DE SS CHARLEMAGNE-EENHEID.